

EPBD keuring van airconditioningsystemen

Interpretatierichtlijn

1 december 2014

Colofon

Versie	3.2
Datum:	1 december 2014
Documentnummer:	A0102-128v3.2
Auteurs:	Ing. D.J. Groen (Uneto -VNI) Ing. C.M. van de Sande (NVKL) Ing. C.J. Slobbe (Rijksvastgoedbedrijf) Ing. J. de Knecht (STEK) Drs. R. van Wordragen (RVO) Ir. W.G. Meijering, rapporteur (Building Vision)

Hoewel dit rapport met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan RVO.nl geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Inhoud

1	Inleiding—4
2	Bepalen van de keuringsverplichting—5
2.1	Beslissingsdiagram—5
2.2	Toelichting—8
3	Bepalen van de deskundige—9
3.1	Gebouwen met airconditioningsystemen klasse 1—9
3.2	Gebouwen met airconditioningsystemen klasse 2 en 3—10
4	Bepalen van het uiterlijk tijdstip van de eerste keuring—11
4.1	Beslissingsdiagram—11
4.2	Toelichting—12
5	Definities/begrippen—13
6	Bronnen—17

1 Inleiding

Dit document geeft informatie over de interpretatie van de EPBD keuring van airconditioningsystemen ten aanzien van:

- de keuringsverplichting
- de deskundige
- het uiterlijk tijdstip van de eerste keuring

zoals beschreven in:

- het "Besluit van 25 november 2013 tot wijziging van het Besluit energieprestatie gebouwen in verband met de implementatie van de artikelen 15, 16 en 17 van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen, 469"
- de "Regeling van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 20 november 2013 nr. 2013-0000714449, tot wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen in verband met het vaststellen van nadere voorschriften omtrent de keuringen van airconditioningsystemen in het kader van de implementatie van de artikelen 15, 16 en 17 van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen".

2 Bepalen van de keuringsverplichting

2.1 Beslissingsdiagram

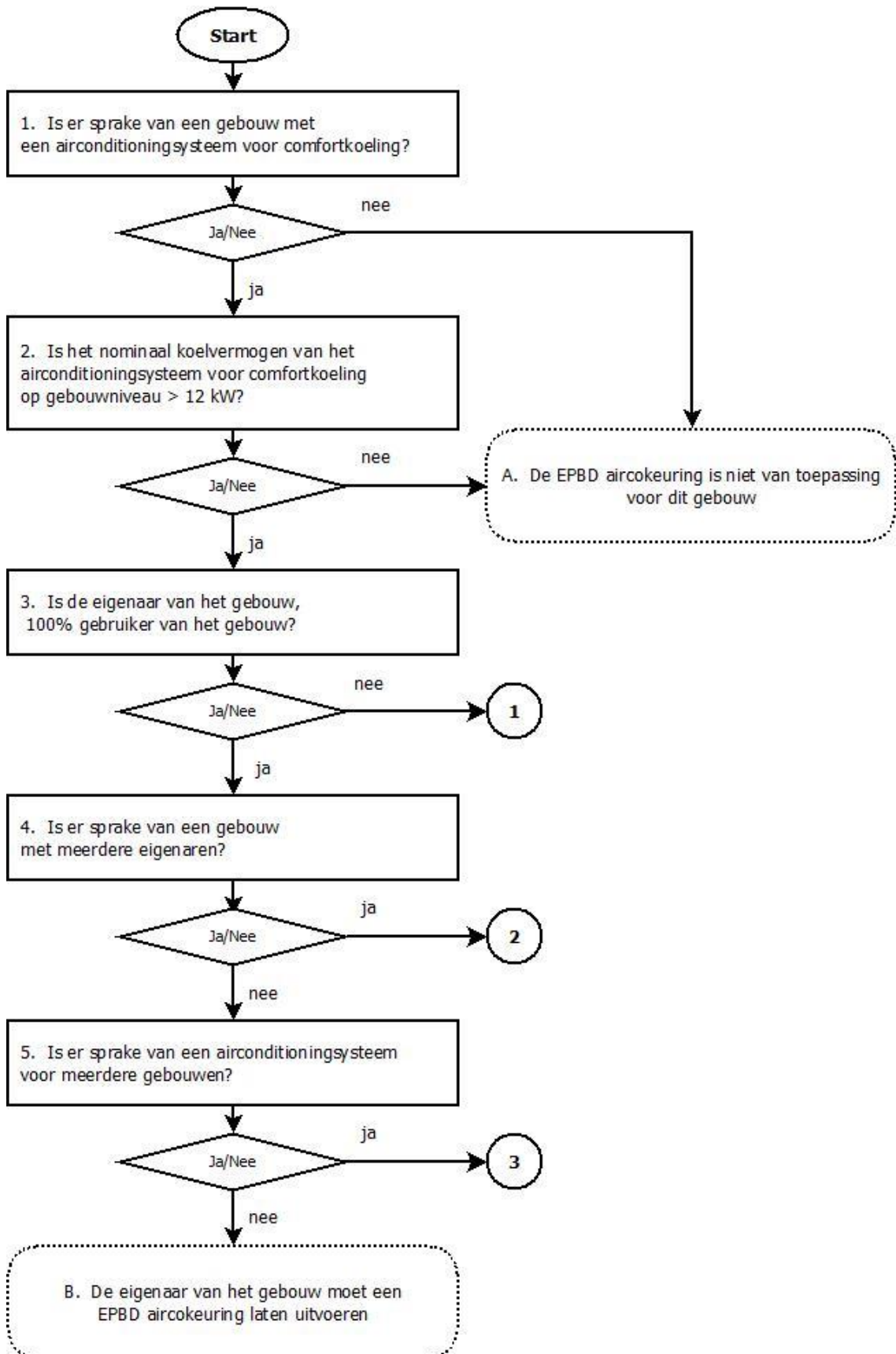

Diagram 1

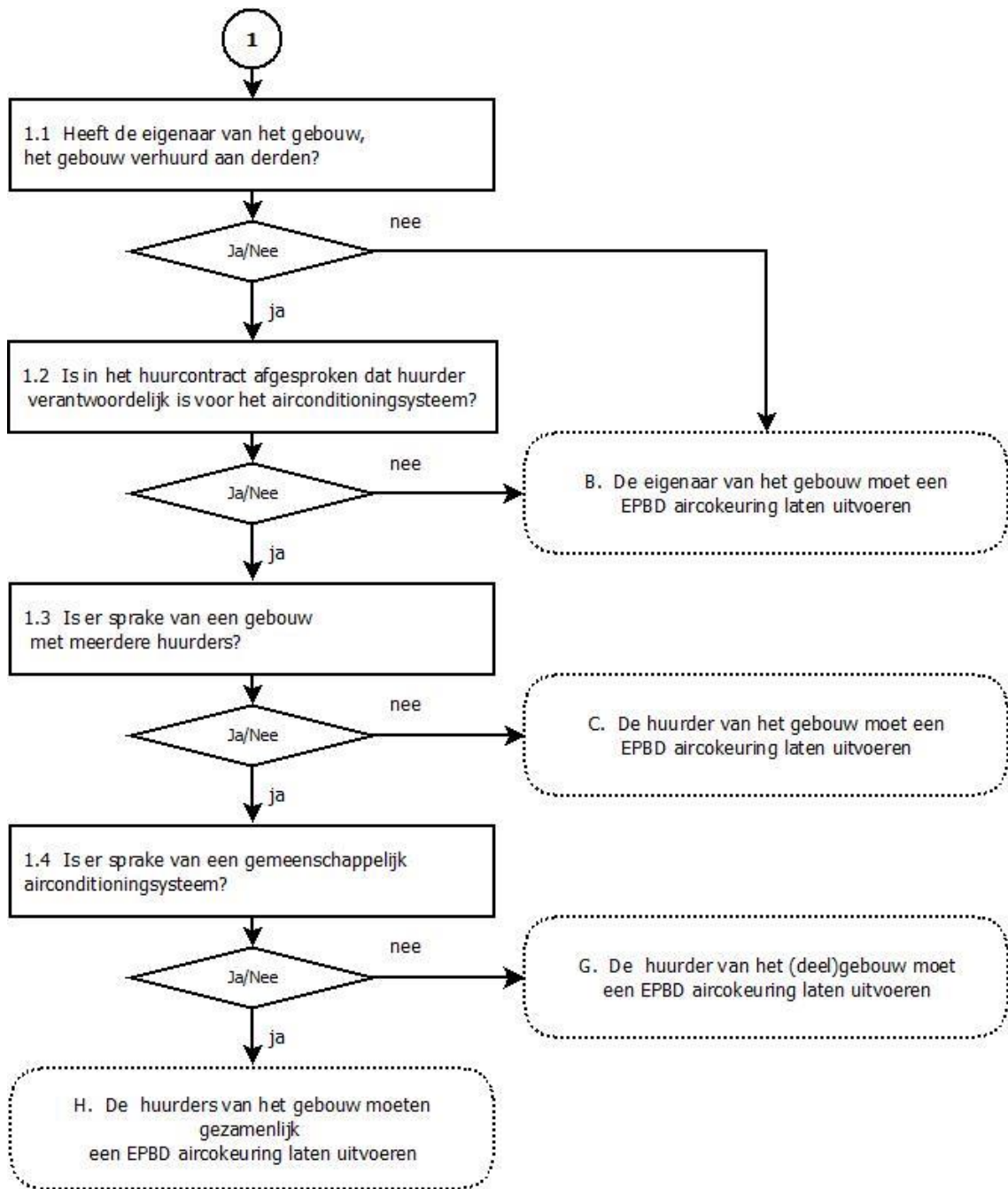

Diagram 2

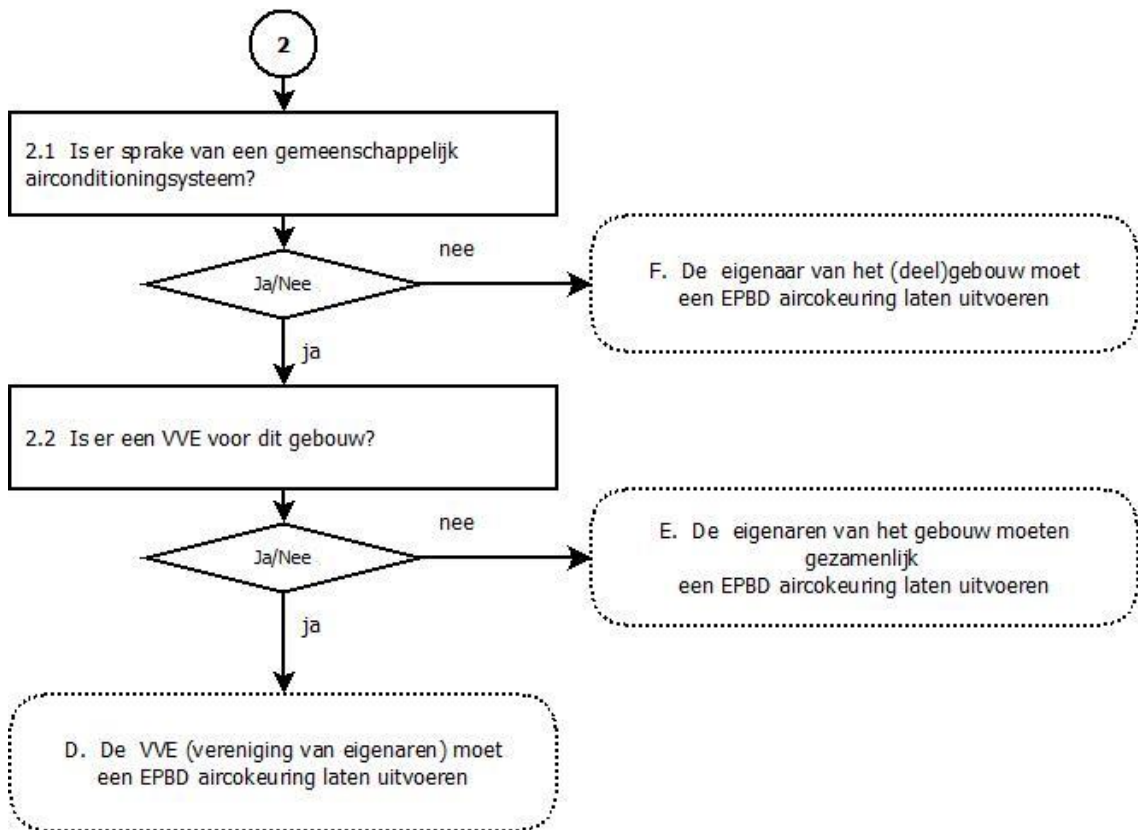
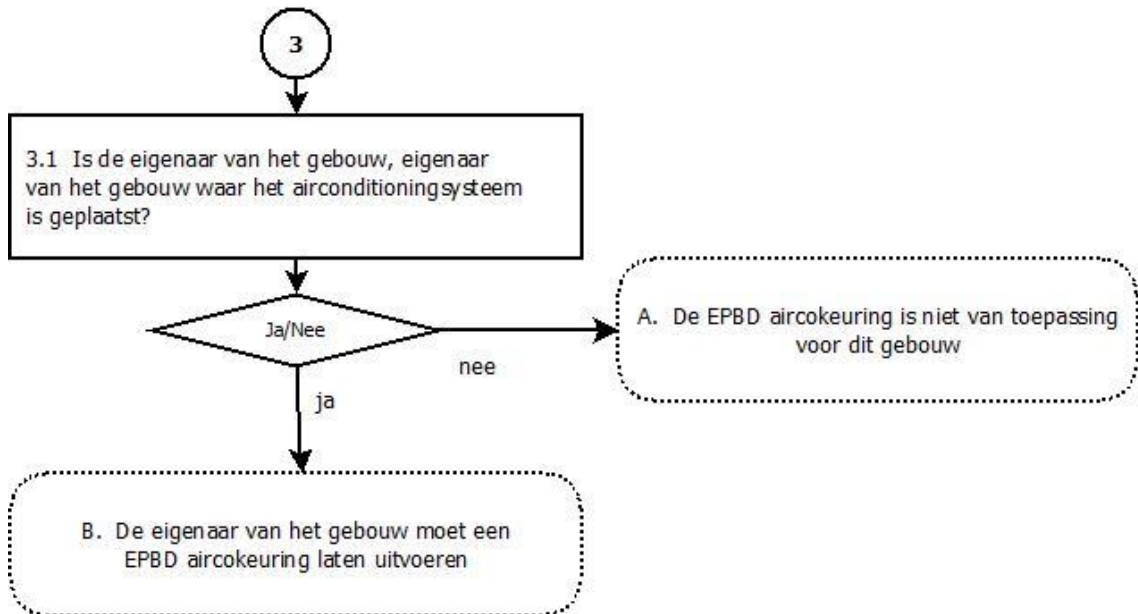

Diagram 3

2.2 Toelichting

Diagram: start

Ad 1 Is er sprake van een gebouw met een airconditioningsysteem voor comfortkoeling?

- In principe vallen alle airconditioningsystemen die gebruikt worden voor comfortkoeling onder de regeling met uitzondering van verrijdbare airco's. Dus ook WKO's, stadskoeling, warmtepompen die gebruikt worden voor koeling e.d.
- PCM (Phase Change Material) ofwel faseovergangsmateriaal (FOM) worden in dit kader niet tot een airconditioningsysteem gerekend.
- In hoofdstuk 5 (begrippen en definities) is onder 'gebouw' beschreven wat in dit kader onder een gebouw wordt verstaan.
- In hoofdstuk 5 (begrippen en definities) is onder 'comfortkoeling' beschreven wat in dit kader onder comfortkoeling wordt verstaan.
- In hoofdstuk 5 (begrippen en definities) is onder 'stadskoeling' beschreven wat in dit kader onder stadskoeling wordt verstaan.

Ad 2 Is het nominaal koelvermogen van de airconditioningsystemen voor comfortkoeling op gebouwniveau > 12 kW?

- Airconditioningsystemen met een nominaal koelvermogen > 12 kW ten minste eenmaal per vijf jaar moeten worden gekeurd ¹.
- In hoofdstuk 5 (begrippen en definities) is onder 'nominaal koelvermogen' beschreven wat in dit kader onder nominaal koelvermogen wordt verstaan.
- Indien in het gebouw meerdere airconditioningssystemen aanwezig zijn dient het nominaal koelvermogen voor comfortkoeling van alle aanwezige airconditioningssystemen bij elkaar opgeteld te worden. Het totaal hiervan is het nominaal koelvermogen voor comfortkoeling op gebouwniveau.

Ad 3 Is de eigenaar van het gebouw, 100% gebruiker van het gebouw?

- In het geval van verhuur is het van belang of er contractuele afspraken zijn gemaakt t.a.v. de verantwoordelijkheid van het onderhoud en beheer van het airconditioningsysteem.

Ad 4 Is er sprake van een gebouw met meerdere eigenaren?

- Bijvoorbeeld in het geval van een appartementencomplex of bedrijfsverzamelgebouwen met koopappartementen/-units. Bepalend voor de eigendom is de situatie zoals die notarieel is beschreven en vastgelegd is bij het kadaster.

Ad 5 Is er sprake van airconditioningsysteem voor meerdere gebouwen?

- Bijvoorbeeld in het geval van een complex met gebouwen (universiteit, groot industrieel bedrijf e.d.) waar een centraal koelsysteem de koeling voor verschillende afzonderlijke gebouwen verzorgt.

¹ Bron: Besluit EPBD keuring van airconditioningsystemen, artikel 3a.1, eerste lid

3 Bepalen van de deskundige

Omdat voor de keuring, afhankelijk van de klasse waartoe een airconditioningsysteem behoort, kennis en vaardigheden op verschillende niveaus nodig is, zijn twee diploma's geïntroduceerd. Diploma EPBD A-airconditioningsystemen omvat de meer praktische handelingen. Diploma B-airconditioningsystemen omvat werkzaamheden op een hoger abstractieniveau.

De werkzaamheden ten aanzien van de keuringen van klasse 2 en 3 airconditioningsystemen moeten voor deel worden uitgevoerd door een deskundige met het diploma EPBD A en voor deel door een deskundige met het diploma EPBD B ². In de praktijk kan de keuring van klasse 2 en 3 airconditioningsystemen worden uitgevoerd door een deskundige in het bezit van het diploma EPBD A en het diploma EPBD-B, of door twee deskundigen waarvan één in het bezit is van het diploma A en de ander in het bezit van het diploma B ³.

In de volgende drie tabellen zijn voor respectievelijk klasse 1, 2 en 3 airconditioningsystemen de belangrijkste werkzaamheden van de keuring aangegeven en welk diploma daarvoor vereist is.

3.1 Gebouwen met airconditioningsystemen klasse 1

Het airconditioningsysteem behoort tot klasse 1 indien het nominaal koelvermogen van het airconditioningsysteem voor comfortkoeling op gebouwniveau > 12 kW en = < 45 kW. Hiervoor is een deskundige vereist die in het bezit is van het diploma EPBD A airconditioningsystemen

In de volgende tabel zijn de belangrijkste te verrichten keuringswerkzaamheden in combinatie met het vereiste diploma weergegeven .

Systeem	Werkzaamheden	Onderdeel	EPBD-A	EPBD-B
Klasse 1 (koelvermogen van 12 – 45 kW)	Documentatie verzamelen, inspecteren en beoordelen	1	•	
	Koude-opwekker inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	2	•	
	Leidingen inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	3	•	
	Afgifte-units condensorwarmte inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	4	•	
	Afgifte-units warmtewisselaars inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	5	•	
	Luchtbehandeling in de ruimte inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	6	•	
	Luchtbehandelingssysteem inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	7	•	
	luchtinlaat inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	8	•	
	Regeling inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	9	•	
	Bemetering inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	10	•	
	Grootte van de installatie inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	11	•	
	Alternatieven overwegen en advies uitbrengen	12	•	

Tabel 1: Keuringswerkzaamheden airconditioningsystemen klasse 1 in combinatie met het vereiste diploma ⁴

² Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, artikel 7b, bladzijde 2

³ Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, toelichting op artikel 7b, bladzijde 30

⁴ Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, bijlage IV

3.2 Gebouwen met airconditioningsystemen klasse 2 en 3

Het airconditioningsysteem behoort tot klasse 2 indien het nominaal koelvermogen van het airconditioningsysteem voor comfortkoeling op gebouwniveau > 45 kW en $= < 270$ kW. Het airconditioningsysteem behoort tot klasse 3 indien het nominaal koelvermogen van het airconditioningsysteem voor comfortkoeling op gebouwniveau > 270 kW.

Voor het uitvoeren van een EPBD aircokeuring van gebouwen met airconditioningsysteem behorende tot klasse 2 en 3 is een deskundige vereist die voldoet aan het volgende:

- 1 deskundige die in het bezit is van zowel het diploma EPBD A airconditioningsystemen als het diploma EPBD B airconditioningsystemen
- 2 deskundigen waarvan één in het bezit is van het diploma EPBD A airconditioningsystemen en één in het bezit van het diploma EPBD B airconditioningsystemen.

In de volgende tabel zijn de belangrijkste te verrichten werkzaamheden in combinatie met het vereiste diploma weergegeven.

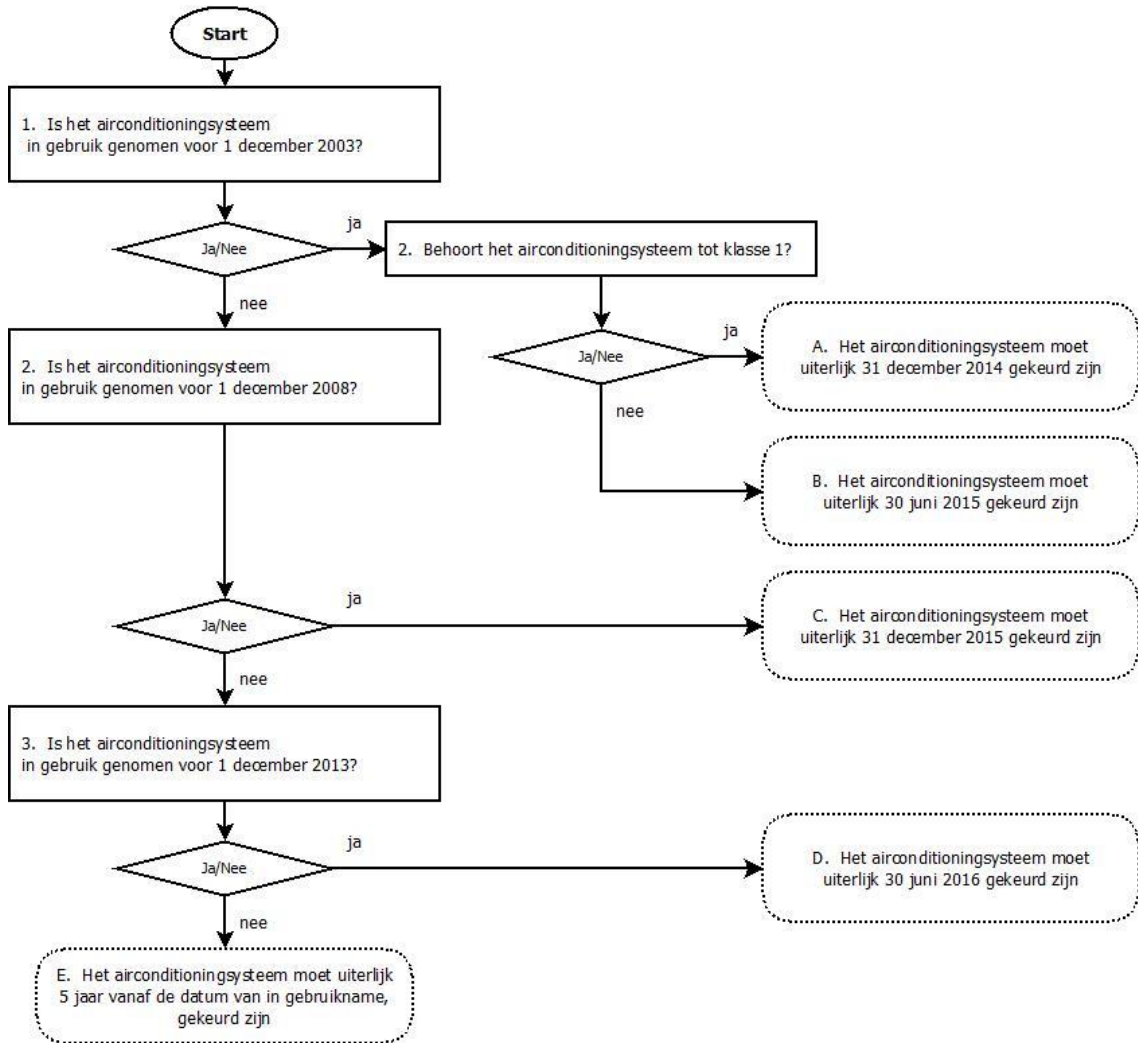
Systeem	Werkzaamheden	Onderdeel	EPBD-A	EPBD-B
Klasse 2 (koelvermogen van 45 – 270 kW) en klasse 3 (koelvermogen > 270 kW)	Documentatie verzamelen, inspecteren en beoordelen	1	•	
	Koude-opwekker inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	2	•	
	Leidingen inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	3	•	
	Afgifte-units condensorwarmte inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	4	•	
	Afgifte-units warmtewisselaars inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	5	•	
	Luchtbehandeling in de ruimte inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	6	•	
	Luchtbehandelingssysteem inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	7	•	
	luchtinlaat inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	8	•	
	Regeling inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	9		•
	Bemetering inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	10		•
	Grootte van de installatie inspecteren, beoordelen en advies uitbrengen	11		•
	Alternatieven overwegen en advies uitbrengen	12		•

Tabel 2: Keuringswerkzaamheden airconditioningsystemen klasse 2 en 3 in combinatie met het vereiste diploma ⁵

⁵ Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, bijlage IV

4 Bepalen van het uiterlijk tijdstip van de eerste keuring

4.1 Beslissingsdiagram

4.2 Toelichting

Airconditioningsystemen dienen ten minste eenmaal per vijf jaar gekeurd te worden ⁶. Om te voorkomen dat er capaciteitsproblemen bij de deskundigen ontstaan, is een fasering opgenomen in de regeling van de eerste te verrichten keuring. Bij de fasering van die eerste keuringen is rekening gehouden met zowel de ouderdom van de systemen als de grootte van de systemen. Vanuit praktisch oogpunt is ervoor gekozen om eerst de kleinere systemen te keuren ⁷

⁶ Bron: Besluit EPBD keuring van airconditioningsystemen ,artikel 3a.1, eerste lid,

⁷ Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, toelichting op artikel 7a, blz 30

5 Definities/begrippen

▪ **Airconditioningsysteem**

Voor wat betreft de begripsbepaling van airconditioningsysteem wordt aangesloten bij de definitie van koelsysteem, zoals deze is opgenomen in artikel 1.1. eerste lid, van het bouwbesluit 2012

Definitie van het begrip "koelsysteem" in het bouwbesluit

Een technisch bouwsysteem met als doel het koelen van een ruimte binnen een gebouw of gedeelte daarvan, door middel van het toevoeren van koude of het ontvochtigen van de lucht of een combinatie van beide. Het gaat hier om de installatie-onderdelen die samen een gebouw of gedeelte daarvan koelen. Het gaat zowel om de opwekker (bijvoorbeeld koudeopslag of koelmachine), de distributie (bijvoorbeeld pomp en leiding) als de afgifte (bijvoorbeeld inblaasrooster).

Bij de opstelling van de keuringsmethodiek is gestreefd naar een kosteneffectieve keuring om de kosten zo beperkt mogelijk te houden. Daarom is een onderscheid gemaakt naar drie klassen met elk eigen inspectie-eisen ⁸:

- klasse 1 airconditioningsystemen:
airconditioningsystemen met een totaal, op gebouwniveau, opgesteld nominaal koelvermogen van meer dan 12 kW tot en met 45 kW
- klasse 2 airconditioningsystemen:
airconditioningsystemen met een totaal, op gebouwniveau, opgesteld nominaal koelvermogen van meer dan 45 kW tot en met 270 kW
- klasse 3 airconditioningsystemen:
airconditioningsystemen met een totaal, op gebouwniveau, opgesteld nominaal koelvermogen van meer dan 270 kW

▪ **Comfortkoeling**

Onder comfortkoeling wordt verstaan koeling van ruimten in een gebouw met de volgende gebruiksfuncties ⁹:

- Celfunctie
Een celfunctie is een gebruiksfunctie voor dwangverblijf van personen.
Voorbeelden van celfuncties: Gevangenis- of een politiecel, kamer in een tehuis voor dwangmatige verpleging, cel op een station
- Gezondheidszorgfunctie
Een gezondheidszorgfunctie is een gebruiksfunctie voor medisch onderzoek, verpleging, verzorging of behandeling.
Voorbeelden van gezondheidsfuncties: Ruimten met bedgebonden patiënten in een: ziekenhuis/verpleegtehuis/psychiatrische inrichting/gezinsvervangend tehuis voor verstandelijk gehandicapten, ruimten voor de behandeling van niet-bedgebonden patiënten in een: ziekenhuis, verpleegtehuis, psychiatrische inrichting, gezinsvervangend tehuis voor verstandelijk gehandicapten, medisch centrum, polikliniek, praktijkruimte van huisarts/fysiotherapeut/ tandarts/ dierenarts, dierenkliniek, operatiekamer, ruimten in een woonzorgcomplex, ruimten in een bejaardentehuis (ook woongedeelte) of een verzorgingstehuis (ook woongedeelte)

⁸ Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, artikel 1 lid 2

⁹ Deze gebruiksfuncties zijn ontleend aan de publicatie ISSO 75.1 (Energieprestatie advies utiliteitsgebouwen).

- Hulpfunctie

Een hulpfunctie is geen gebruiksfunctie conform het bouwbesluit maar t.a.v. de energielabelmethodiek ingevoerd om gebouwen te kunnen indelen. Een ruimte met een hulpfunctie is een ruimte met een ondersteunende functie voor één of meer andere gebruiksfuncties.

Voorbeelden van hulpfuncties: Toiletten, kleedruimten (zijnde niet sport), pantry's, vides, verkeersruimten (gang, hal, overloop, entree, vide, lift, trap, trappenhuis4'), technische ruimten, bezemkasten, schoonmaakkasten, opslagruimten.

- Kantoorfunctie

Een kantoorfunctie is een gebruiksfunctie voor administratieve werkzaamheden.

Voorbeelden van kantoorfuncties: Kantoorruimten in gebouwen, bijvoorbeeld kantoorruimten in een accountantsbureau, administratiekantoor, advocatenkantoor, bankgebouw, gemeentehuis, bedrijfsverzamelgebouw of school, kantoorruimte bij een winkel, kantoorruimte aan een woning, kantoorruimte in een politiebureau, kantoorruimten in brandweerkazerne.

- Logiesfunctie

Een logiesfunctie is een gebruiksfunctie voor het bieden van recreatief verblijf of tijdelijk onderdak aan personen. Die personen hebben elders hun hoofdverblijf.

Voorbeelden van logiesfuncties: Slaapverblijven in hotels, motels, pensions of asielcentra, slaapruiden in opvangcentrum voor tijdelijk verblijf van mensen, slaapverblijven in een brandweerkazerne.

Opmerking(en)

- Elke hotelkamer of suite is een logiesverblijf in een logiesfunctie. Een groepsaccommodatiegebouw zoals een kampeerboerderij kan echter, net als een vakantiehuisje, in zijn geheel worden aangemerkt als een enkel logiesverblijf.
- Wanneer mensen op een bepaald adres zijn ingeschreven in de Gemeentelijke basisadministratie, daaruit mag worden afgeleid dat zij hun hoofdwoonverblijf op dat adres hebben. In een dergelijk geval zal geen sprake zijn van een logiesfunctie maar van een woonfunctie. Ook een kleine «bed en breakfastgelegenheid», met bijvoorbeeld twee gastenkamers voor één of twee personen wordt niet als een logiesfunctie beschouwd maar als een woonfunctie.

- Onderwijsfunctie

Een onderwijsfunctie is een gebruiksfunctie voor het geven van onderwijs.

Voorbeelden van onderwijsfuncties: klaslokaal in een schoolgebouw, collegezaal van een universiteit, zalen voor projectonderwijs, leraren/docentenkamers

Opmerking(en)

- Een tot een school behorend gymnastieklokaal is echter geen onderwijsfunctie maar een sportfunctie en tegelijkertijd een nevenfunctie van die onderwijsfunctie.

- Sportfunctie

Een sportfunctie is een gebruiksfunctie voor het beoefenen van sport.

Voorbeelden van sportfuncties: zwemzaal in een zwembad, gymnastieklokaal, sportruimte in een sporthal, sportruimte in een fitnesscentrum, gedeelte om te bowlen bij een bowlingbaan, biljartzaal, kleedruimte- en doucheruimte bij sport, tennishal, squashbaan in een squashhal, baan voor indoorkarting, manege, overdekte wielerved, bouldodrome (overdekte jeu de boulesbaan), raquetbalbaan, bokszaal, schietbaan, overdekte rolschaatsbaan.

Opmerking(en)

- Een ruimte voor toeschouwers in een sporthal, bijvoorbeeld een tribune, valt niet onder de sportfunctie maar is een bijeenkomstfunctie. Dit geldt ook als tussen het speelveld en die tribune geen fysieke scheiding aanwezig is. Een tribune in

een voetbalstadion daarentegen is omdat deze niet in een gebouw ligt een bouwwerk geen gebouw zijnde.

- Winkelfunctie

Een winkelfunctie is een gebruiksfunctie voor het verhandelen van materialen, goederen of diensten.

Voorbeelden van winkelfuncties: alle winkelruimten in een winkel of winkelcentrum (ook kantoorachtige functie zoals een reisbureau of makelaarskantoor in een winkelcentrum), winkelgedeelte in een supermarkt, pedicure, reisbureau, bordeel, kapsalon, apotheek, stationsloket, verkoop bij een tankstation, showrooms.

Opmerking(en)

- Een winkelfunctie kan een zelfstandige functie zijn zoals een warenhuis, een supermarkt of een reisbureau, of de winkel bij een tankstation, dit hoeft echter niet. Bij een winkelcentrum kunnen de daar van deel uitmakende winkels samen één winkelfunctie vormen. In een winkelcentrum kunnen echter ook winkels liggen die elk afzonderlijk een gebruikseenheid vormen. Dit zijn dan afzonderlijke winkelfuncties. In een winkelcentrum liggen vaak, in hetzelfde gebouw of op hetzelfde perceel, andere gebruiksfuncties, zoals bijvoorbeeld een restaurant (bijeenkomstfunctie), als nevenfunctie van een winkelfunctie of als zelfstandige bijeenkomstfunctie.

- Woonfunctie

Onder woonfunctie vallen bouwwerken of delen daarvan met een woonbestemming.

Voorbeelden van woonfuncties: ruimten in eengezinswoningen, ruimten in vrijstaande woningen, ruimten in flat- of portiekwoningen en ruimten in zomerhuisje/vakantiehuis, ruimten in aanleunwoningen.

- Overige gebruiksfunctie

Een overige gebruiksfunctie is een niet in dit lid benoemde gebruiksfunctie voor activiteiten waarbij het verblijven van personen een ondergeschikte rol speelt.

Voorbeelden van overige gebruiksfuncties: Trafohuisje, telefooncel, parkeergarage, tuinbouwkas bij woning (niet beroepsmatig), sanitair gebouw op een camping, wachtlokaal voor passagiers op een station, bushokje.

▪ **Deskundige**

Een deskundige is een persoon die in het bezit is van een diploma EPBD A-airconditioningsystemen of een diploma EPBD B-airconditioningsystemen ¹⁰.

Diploma EPBD A-airconditioningsystemen

Een diploma dat wordt afgegeven aan degene die blijkens een examen voldoet aan de exameneisen ¹¹.

Diploma EPBD B-airconditioningsystemen

Een diploma dat wordt afgegeven aan degene die blijkens een examen voldoet aan de exameneisen ¹².

▪ **EPBD keuring van airconditioningsystemen**

De "EPBD keuring van airconditioningsystemen" is in hoofdlijnen beschreven in het volgende besluit.

10 Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, artikel 1 lid 1

11 Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, bijlage VII

12 Bron: Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen, bijlage VIII

469 - Besluit van 25 november 2013 tot wijziging van het Besluit energieprestatie gebouwen in verband met de implementatie van de artikelen 15, 16 en 17 van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen

De "EPBD keuring van airconditioningsystemen" is nader beschreven in de volgende regeling.

Regeling van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 20 november 2013 nr. 2013-0000714449, tot wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen in verband met het vaststellen van nadere voorschriften omtrent de keuringen van airconditioningsystemen in het kader van de implementatie van de artikelen 15, 16 en 17 van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen".

▪ **Gebouw**

Een gebouw is een overdekte constructie met muren waarvoor energie gebruikt wordt om het binnenklimaat te regelen ¹³. Daarnaast worden de volgende definities volgens het BAG (kadaster) gehanteerd.

- Pand
Kleinste bij de totstandkoming functioneel en bouwkundig-constructief zelfstandige eenheid die direct en duurzaam met de aarde is verbonden en betreedbaar en afsluitbaar is.
- Verblijfsobject
Kleinste binnen één of meer panden gelegen en voor woon-, bedrijfsmatige, of recreatieve doeleinden geschikte eenheid van gebruik die ontsloten wordt via een eigen afsluitbare toegang vanaf de openbare weg, een erf of een gedeelde verkeersruimte, onderwerp kan zijn van goederenrechtelijke rechtshandelingen en in functioneel opzicht zelfstandig is.

▪ **Nominaal koelvermogen**

Het nominaal koelvermogen uitgedrukt in KW dient zo mogelijk bepaald te worden op basis van het nominaal koelvermogen zoals vastgelegd in de ontwerpgegevens van het airconditioningsysteem.

Indien bepaling op basis van ontwerpgegevens niet mogelijk is kan het nominaal koelvermogen ontleend worden aan het koelvermogen dat door de fabrikant voor continu gebruik is aangegeven en gegarandeerd, waarbij het aangegeven nuttig rendement wordt gehaald.

▪ **Stadskoeling**

De distributie van thermische energie in de vorm van gekoelde vloeistoffen vanuit een centrale productie-installatie via een netwerk dat verbonden is met meerdere gebouwen of locaties, voor het koelen van ruimten of processen ¹⁴.

13 Bron: Europese richtlijn EPBD 2010

14 Bron: Europese richtlijn EPBD 2010

6 Bronnen

- **Regeling EPBD keuring van airconditioningsystemen**

Regeling van de minister voor Wonen en Rijksdienst van 20 november 2013 nr. 2013-0000714449, tot wijziging van de Regeling energieprestatie gebouwen in verband met het vaststellen van nadere voorschriften omtrent de keuringen van airconditioningsystemen in het kader van de implementatie van de artikelen 15, 16 en 17 van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen”.

- **Besluit EPBD keuring van airconditioningsystemen**

469 - Besluit van 25 november 2013 tot wijziging van het Besluit energieprestatie gebouwen in verband met de implementatie van de artikelen 15, 16 en 17 van richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen

- **Europese richtlijn EPBD 2010**

Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de raad van 19 mei betreffende de energieprestatie van gebouwen (herschikking)